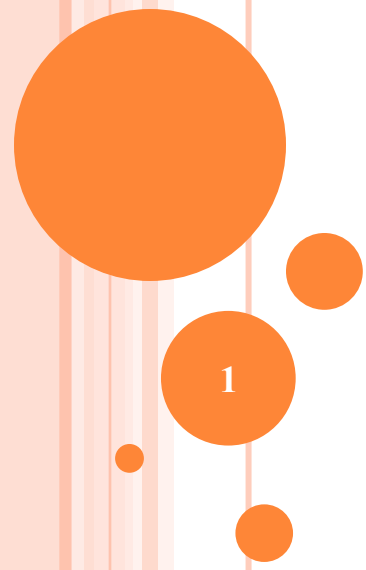

גזרת נפיו

נחי פה"פ (האות הראשונה) וי"ו או יו"ד

נעים להכיר הוי"ו שהתחפשה

- כלל : כל וי"ו שורשית הופכת ליוד .
- הגדרה: כלל השורשים אשר האות הראשונה שלהם וי"ו או יו"ד נחה (אינה מנוקדת/ נשמעת) .
- מה ההבדל בין וי"ו או יו"ד שנשמעת/ נהגית לבין וי"ו או יוד שהיא נחה ?
- נראה בתעתיק :
- המילה vered – האות וי"ו נשמעת/ נהגית
- המילה nolad – האות וי"ו אינה נהגית רק נכתבת כסימן ניקוד .

מונחים נפוצים בפועל

- גזרה שנוטה על דרך השלמים (כלל האותיות נכתבות ונהגות/ נשמעות)
- לדוגמה – התווכח – כלל האותיות נהגות
- על דרך הגזרה- אחת מהאותיות יוד או וי"ו נחה, כלומר אינה נהגית/ נשמעת .
- לדוגמא נולד
- אם כך איך נבחין ?

צמצום

- בבניינים פיעל פועל והתפעל הגזרה מתנהגת על דרך השלמים, ועל כן אין כל קושי לזהות אותה.
- לדוגמה : השופט יֵשֵׁב את הסכסוך
- הסכסוך יֵשֵׁב ע"י המגשר בתיק .
- הנער התיישב במקומו .
- אולם, בבניינים הפעיל, הופעל, נפעל וקל יש שינוי צלילים עקב
- הגזרה
- (וי"ו או יוד עושות "בלאגן")

בניין הפעיל

- בגזרת נפיו בבנין הפעיל, הבניין משנה את צליליו לאורך הנטייה .
- לדוגמה : הלהקה תופיע מחר בפארק הירקון.
- היא אתמול הופיעה...והוא הופיע .
- האותיות ה"א ויוד שייכות לבניין הפעיל ועל כן נשאר עם השורש ו.פ.ע ← שיהפוך ל י.פ.ע

בניין הופעל

- משום שבניין הופעל הוא בניין סביל , יש להפוך לבניין פעיל .
- רק לשם מציאת השורש, ולא לשם מציאת הבניין .
- לדוגמה : החתול הורד מן העץ הגבוה .
- בניין – הופעל (צליל U ולא צליל O כמו בהפעיל) .
- נהפוך לבניין הפעיל – הוריד
- הוריד
- האותיות ה"א ויוד שייכות להפעיל, וכל וי"ו הופכת ליוד
- ולכן השורש י.ר.ד.

בניין נפעל

- בבניין נפעל יש צליל no-no
- נולד- נוֹלָד
- נוצר- נוֹצָר
- אם העברנו פועל לזמן עבר ונשאר אותו הצליל – נפיו נפעל ,
- לדוגמה : נשמיט את הנון ונקבל את אותיות השורש – נוֹלָד
- בהשמטת האות נון נקבל ו.ל.ד שיהפוך ל
- י.ל.ד

בניין נפעל

- אבל ! אם העברנו את הפועל לעבר והשתנה הצליל – לא נפיו
- לדוגמה : הוא נוכח בכיתה ובעבר נכח
- שורש : נ.כ.ח שלמים ולא נפיו .

בניין קל

- קל לזהות את הגזרה משום שהיא מתקיימת רק בעתיד וכאשר מעבירים לעבר האות יוד חוזרת .

עבר	עתיד
ישב	אשב
ידע	תדע
ישן	תישן (אני אישן ולא אשן)